

Szópárbaj

A messenger már unalomig ismert dallama megszólalt, jelezve, hogy kapás van. Andi a konyhából, ahol a vacsoráját készítette, átment a nappaliba. Leült a laptop elé, és megnyomta a fogadás gombot. A monitoron megjelent Jakub arca, aki egy sátorban volt, valahol Afrikában, egy menekülttáborban, ahol önkéntesként dolgozott. A háttérből behallatszott az emberek zsvivágása, mint egy felbolydult méhkas.

– Szia.

– Örület, ami ma itt van – kezdte Jakub, elengedve a füle mellett Andi köszönését. – Ma érkezett egy nagyobb csoport Maliból, akiket el kell helyezni. Egész nap ágyakat eszkábáltunk, minden létező anyagból, amit a táborban találtunk. A legfontosabb azonban, hogy feltápláljuk őket, mert vészesen lerongyolódtak a hónapokig tartó menekülésben. Volt, aki annyira legyöngült, hogy az utolsó métereken ölben kellett hozni, és rögtön az elsősegélyhelyre kellett vinni, mert már a kiszáradás jeleit mutatta. A táborba érkezők horrortörténeteket meséltek, hogy mikén mentek keresztül. A dzsihádisták egy éjszaka rajtaütöttek a falujukon. A férfiakat lemészárolták, és még szerencsések voltak azok, akit csak lelőttek, és nem kínozták meg. A bedrogzott fegyveresek őrzöngtek és tocsogtak a vérben. Válogatott módszerekkel kínozták szerencsétleneket, amit csak egy bedrogzott elme képes kitalálni. A fiatal lányokat és fiúkat magukkal hurcolták, a többieket pedig kikergették a sivatagba, hogy ott pusztuljanak el.

Andi már megszokta, hogy Jakub mindig hasonló monológokat folytat egy-egy feszültebb nap után. Éppen ezért nem is vágott közbe, mert tudta, hogy a barátja így adja ki magából a feszültséget, ami egész nap felgyülemlik benne. A lányoknak könnyű, mondta egyszer Jakub, ők kisírják magukból a szörnyűségeket. Az önkéntesek azonban még így sem bírnak ki néhány hónapnál többet ezen a helyen.

– Hetekig bujkáltak a sivatagban. Kétszer is kirabolták őket, és még azt is elvették tőlük, amit a dzsihádistáktól sikerült megmenteni. Az asszonyokat és a gyereklányokat megerősszakolták. Hatvannyolcan indultak el, de a táborba csak tizenhatan érkeztek meg – mindezt a szörnyűséget olyan szenvtelenül sorolta fel, mintha egy papírról olvasná fel az esti híradóban, úgyhogy Andi háta borsózdott. Vajon pár hónap is elég, hogy az ember belefásuljon a borzalmakba?

Tudta azonban, mert ő is beszélt szakemberekkel, hogy ott az is a túlélés egyik titka, hogy az önkéntesek távol tartják maguktól a szörnyűségeket. Egyrészt egy Európából, a jólétekből érkezett önkéntesnek elképzelhetetlen a nyomornak az a foka, amivel Afrika állon vágja. Sokáig nem is tér magához a kábulatból, aztán pedig közbelép az önvédelmi reflex. A tagadás. Hogy mindez nem is lehet igaz, csupán rossz álom.

Ebben a pillanatban megszólalt a csengő, és Jakub egy mondat közepén volt kénytelen félbehagyni a monológot, mivel Andi kiment ajtót nyitni. Kintről beszélgetés zaja szűrődött be, és rövidesen a szomszédal tért vissza, ő pedig eltűnt a konyhában egy egzotikus fűszerért, amiért átküldte őt a felesége.

– Helló – intett a szomszéd, mikor megpillantotta a képernyőn Jakubot. Fél éve költöztek a szomszéd lakásba, és még szinte alig ismerte Jakubot. Derengett ugyan valami, mintha látta volna már, de igazából nem tudta hova tenni.

– Dano vagyok, ennek a kedves lánynak a szomszédja.

– Jakub vagyok, ennek a kedves lánynak a barátja.

Dano teátrális mozdulattal a homlokára ütött.

– Valóban! Láttalak párszor ebből a lakásból kijönni. De már jó régen nem láttalak itt.

– Mert már jó régen kint vagyok Afrikában.

Dano nem erre a válaszra számított.

– Afrikában? Mi a fenét keresel ott?

– Önkéntes vagyok, egy menekülttáborban.

– Migránssegítő.

– Tessék?

Dano felemelte a hangját, habár tudta, hogy a másik elsőre is nagyon jól hallotta.

– Migránssegítő! Ti hozzátok Európa nyakára a migránsokat. Pusztán azért, mert lelkifurdalásotok van, hogy ti jobban éltek, mint ők. Pedig ők is élhetnének jól, ha dolgoznának.

– Haver. Nem tudom, te melyik bolygón élsz, de hogy nem ezen, az tuti. Mi ott Európában tényleg a világ legfelső tíz százalékába tartozunk, akik az alattuk lévő kilencven százalék nyomorán hizlalják a seggüket.

– Én ugyan nem hizlalom senkinek a nyomorán a seggem – fortyant fel sértődött Dano. – Mondd ezt azoknak a gyarmattartóknak, akik évszázadokig rabszolgáknak hurcolták a feketéket.

– Rabszolgát nemcsak úgy csinálhatunk valakiből, hogy elhurcoljuk őt, hanem úgy is, hogy éhbérért dolgoztatjuk, amíg bele nem rokkan. Kongóban gyermekmunkások bányásszák, rabszolgamunkában azt a kobaltot, amiből a mi mobiljaink készülnek. Úgyhogy, ha a te zsebedben is ott lapul egy okostelefon, te is bűnrészes vagy, mert működteted ezt a korrump rendszert.

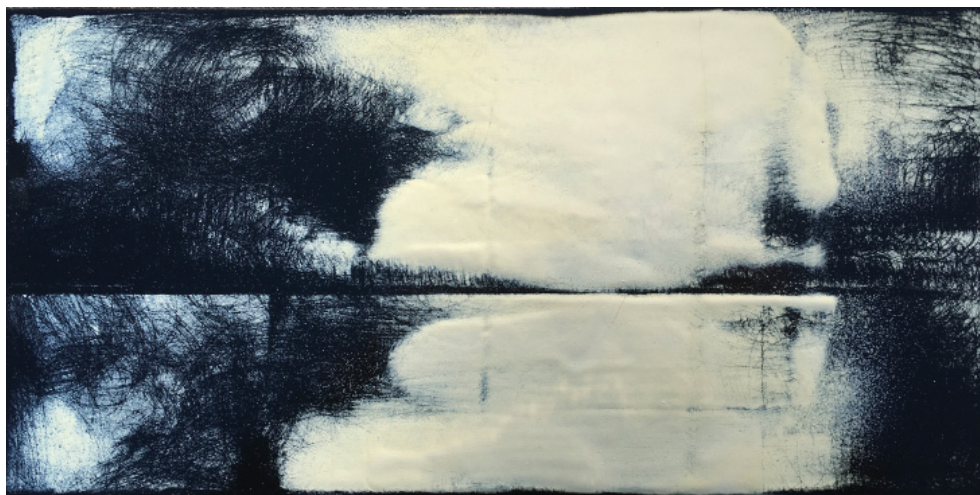
Dano erősen ráncolta a homlokát, ami nála a zavarodottság jele volt.

– Kicsi pont vagyok én ahhoz, hogy bármin változtassak – mondta végül, és megvonta a vállát.

Jakub felemelte a hangját, ami egyébként nem sokszor fordult vele elő.

– Csakhogy ők ezekből a kicsi pontokból élnek meg. Harmadáron adják nekünk a telefonjaikat, és így csinálnak fogyasztó zombikat belőlünk. Ha ugyanis kifizetnék a kongói bányásznak azt a bért, ami a munkájáért jár, a telefonjaik kétszer drágábbak lennének, és csak feleannyit adnának el belőlük. Érted már, haver?

Andi egy ideje már az átjáróból figyelte a szópárbajt. Kezében ott volt az oregánó. Elérkezett az ideje, hogy közbelépjen. Megköszörülte a torkát, és meglobogtatta a zacskót. Danó megkönnyebbülten vette el a fűszert. Andi kikísérte őt, másodpercek múlva tért vissza, és megállt a laptop előtt. Sokáig nézte a képernyőt, végül kikapcsolta a gépet.



Ahol a part szakad – 30 x 15 cm, zománc, 2020